

N:o 3.

Redaktör och utgifvare: **FRANS J. HUSS.**
Expedition: Olofsgatan 1 (Hötorget 6.) 1 tr. upp öfv. gård.

Stockholm den 2 Februari 1891.

Pris: Helt år 5 kr., Lösnr 25 öre.
Annonspri: 10 öre petitraden (15 öre utl.).

Årg. 11.

Sigrid Wolf.

Bland de sångartister som Kgl. operan på senare åren förvärfvat sig intager fröken Sigrid Wolf ett ganska framstående rum. Goda krafter för besättande af alt- och mezzosopranpartier äro vanligen svårare att finna än för sopranpartierna, och sådana krafter äro derföre af särskildt värde för en operadirektion. Fröken Wolf är sålunda en god acquisition för vår lyriska scen och helst nu, sedan fröken Jungstedt lemnat densamma och frök. Almatiss uppträdande der för närvarande endast är ett gästspel af måhända kort varaktighet.

Granska vi nu de egenskaper, som utmärka frök. Wolfs konstnärskap, så fästest uppmärksamheten först vid den vackra, voluminösa rösten. Stämmor af detta slag förete ofta en skarp gräns mellan olika register och de låga tonerna hos dem äro ej sällan grofva och sträfvä, men dessa olägenheter vidlåda ej hennes stämma, som allt igenom är välljudande och utbildad i en god skola. Då sångerskan derjemte af naturen begåfvats med en ståtlig figur och dramatiska anlag, dem man kan antaga vara ärfda från hennes moder, den utmärkta norska skådespelerskan, så finner man lätt förklarlig den sympati frök. Wolf vunnit hos oss både som scenisk artist och konsertsångerska, i hvilken senare egenskap hon ofta uppträdt under de år hon haft sitt hem i vår hufvudstad. Med intresset för konstnärinnan såsom sådan förenar sig också sympatierna för hennes vinnande

personlighet, som aldrig uppträder med den anspråksfullhet, hvilken ofta utgör en svag sida hos artisten.

Sigrid Wolf är född i Kristiania d. 26 juni 1863, dotter till afidne sångaren och skådespelaren Nicolai Wolf och hans efterlemnade hustru skådespelerskan vid Kristiania teater Lucie Wolf, med hvars eminenta talang vi fingo tillfälle att göra bekantskap då hon i april 1889 medverkade såsom deklamatrice vid en af dottren gifven konsert å Musikaliska akademien. Helt ung kom Sigrid Wolf, som sålunda äfven på fädernet hade ärfda konstanlag, till Danmark, der hon blef intagen

som frielev vid konservatoriet i Köpenhamn och studerade sång och pianospel. Hon fick der utmärkta vitsord af professorerna Gade och Hartmann, hvilken senare yttrade om henne »att hon var en äkta musiknatur». Efter att ha studerat i Köpenhamn två och ett halft år återvände hon till hemlandet, der hon fick tillfälle att sjunga för Edvard Grieg. Denne lofordade hennes röst och spådde henne en vacer konstnärsbana, om det kunde lyckas henne att få komma ut till Paris och få studera för M:me Viardot-Garcia. På grund af denna Griegs rekommendation erhöi hon genom konung Oscar och för öfrigt på enskild väg medel att företaga en studieresa. I Paris studerade hon sedan tre vintrar för M:me Viardot-Garcia, som till och med sista vintern hade henne som frielev, en ovanlig gunst af denna celebra lärarinna. Under vistelsen i Paris uppträdde hon der med mycken framgång på ett par konserter.

Sigrid Wolf kom till Sverige i september 1888, sedan hon på sommaren samma år sjungit å den stora Musikfesten vid utställningen med mycket bifall. Vid vår Kgl. opera debuterade hon som Carmen den 11 okt. 1888 och uppträdde vidare under året på flere konserter. Följande år blef hon genom engagement fäst vid operan och hennes nästa rol der var bergadrottningen i »Den bergtagna» i februari samma år. Under september månad 1889 gästade hon åter Köpenhamn och uppträdde der å Kgl. teatern 8 gånger som Carmen inför fulla hus och

Sigrid Wolf.

under rikligt bifall både från publikens och kritikens sida. Den 4:e okt. sjöng hon åter Carmens parti här, första gången sedan hon blef engagerad vid operan, och lät i slutet af samma månad höra sig för första gången som Amneris i Verdis »Aida». En ny rol hade hon i nov. samma år som Eki-mowna i »Nordens stjärna». Under sommarferierna 1890 reste frök. Wolf åter till Paris för ytterligare studier under ledning af m.me Viardot-Garcia och instuderade då flere partier såsom Fides i »Profeten» m. fl. Helt säkert skulle också denna rol blifva en triumf för konstnärinnan att döma af t. ex. hennes lyckade framställning af Azucena i »Trubaduren», då denna opera förra våren upptogs med anledning af hr Bötels gästspel härstädes, ty roller af denna seriösa, passionerade art lämpar sig väl för hennes förmåga af kraftig dramatisk framställning. Öfriga roller, hvari frk. Wolf låtit höra sig på vår operascen hafva varit Pantalís i »Mefistofeles», Mallika i »Lakmé» och nu senast Lucia i Mascagnis »På Sicilien». Vi hoppas att fröken Wolf fortfarande må tillhöra vår Kgl. opera och öka sin repertoar derstädes med samma framgång som hittills.

Om Sång och Sångkonst.

I.

Af alla de sköna konsterna är ingen så allmän och så ursprunglig som tonkonsten och af denna i första rummet sången. Om någon konst kan kallas naturgäfvad så är sången det, och detta i så hög grad, att då andra sköna konster måste förutsätta anlag och fullkomnas genom studier och erfarenhet hos människan, som ensam i naturen är mäktig af deras framställning, så är musiken en gäfvad af naturen äfven till andra varelser än människan. Ty vi kunna ej förneka, att sången af den bejjädrade skaran i luftens rymder, i skog och mark äfven är musik och fullkomlig i sitt slag, ja så att mången konstsångare bland Adams söner och döttrar kunde önska sig lärkans koloratur och den klara fylliga ton som tjusar oss i trastens sång. »Hon drillar som en lärka» säger man också om en riktigt konstfärdig sångerska. Inom djurverlden fins intet rum för poesien, målar- eller bildhuggarkonsten; endast byggnadskonsten finner sig representerad inom denna värld i de underbara byggnadsverk som visserligen icke det fria snillet men den bundna instinkten alstrar hos åtskilliga mindre djur, företrädesvis insekter. Vi sade att i motsatt till musiken, öfriga konster fordrade anlag och dessa utbildning för att framträda

och göra sig gällande. Ingen födes med penseln eller mejseln i sin hand, och för skalden liksom för de bildande konsternas utöfvare fordras årtal af studier och erfarenhet innan de kunna frambringa ens de första försöken till konstverk. Undantagen härifrån äro mycket sällsynta, hur rik världen än må vara på färgkluddare och versmakare. Men musiken i sin ursprunglighet, d. v. s. sången ligger hos människan redan färdig i det hennes natur tillhörande röstorganet. Då vi här ofvan nämnde att de öfriga konsterna förutsätta anlag och studier för sin utbildning, och det äfven på en lägre konstgrad, så ville vi icke dermed säga, att ej tonkonsten, särskildt sången äfven måste ega sådan förutsättning och sådana medel för sin fullkomning, men anlaget till sång saknas dock hos högst få; sångens gäfvad är en naturens skänk i och med skapandet af instrumentet för dess frambringande. Den menskliga stämman är det mest fulländade och högt stående instrumentet. Det högsta lof man kan gifva ett annat instrument, är ju också när man säger att det sjunger, och »vox humana» (»människorösten») är ännu allt jemt målet för orgelbyggarnes experiment. Redan den minderåriga människoindividen, som på andra konstområden står omogen för konstnärlig produktion, kan med en skön stämma och ett musikaliskt sinne åstadkomma något musikaliskt skönt. Vi hafva erfarenhet häraf från våra skolor, kyrkor och hem, om än sången i barnåren ännu står mer på naturstadiet än konststadiet. Om vi nämligen skulle söka indela sången i särskilda arter, skulle den lägsta af dessa böra kallas natursången; från denna utvecklas konstsången, den högsta arten af sång, och medlet för denna utveckling är sångkonsten. Men emellan den råa oodlade natursången och konstsången ex professo sätta vi dilettantsången inom de bildade klasserna. Natursångens hem är landsbygden, der den musikaliska konsten i egentlig mening icke är hemmastadd, alltså bland folket derstädes, bland allmogen. Man må emellertid icke tro att våra s. k. folkvisor höra till alstren af denna natursång.

Ordet »folkvisor» innebär till namnet sådana visor som uppkommit hos sjelfva folket och genom tradition fortplantats och hållits vid lif. Med »folk» förstår man dock ej de s. k. lägre bildade klasserna utan nationen, ett helt af människor med samma härstamning, språk och plägseder*. Att folket såsom folk skulle diktat visor, och »att en folkvisa diktat sig sjelf» (W. Grimm) äro ohållbara satser. Hvarje folkvisa är diktad af enskild person, begäfvad med poetiskt sinne, och den rätte folkskalden, som genom sitt åskådningsätt tillhör folket, sjunger blott

sådant som alla lätt fatta och som anslår alla. Om folkvisans melodier gäller här ungefär detsamma som om dess texter. Äfven de äro produkter af enskilda, med bildning talang eller gehör nog att skapa mer eller mindre konstnärliga former. Fågelsången har också haft ett omisskänligt inflytande på folkmusiken. Karakteristisk för folkvisan i motsats till konstdiktningen är hennes naivetet. När folket sjelf med lust och glädje sunger sina sånger har det ock svårt att tro dem ega något värde för »herskapsfolk och lärde folk». Uppkomsten af folkvisorna är ännu icke utredd. För att endast hålla oss till »folkvisor» i vanlig mening, sådana som vi ega dem tryckta i våra folkvissamlingar och sjunga dem vid pianot i våra hem, så är det icke osannolikt att de leda sina anor från den katolska kyrkosången. Denna art af folkvisa synes haft sin tid, och ursprungliga tonskapelser af denna form ha väl icke nutiden många att framvisa. Lyssna vi nu till hur »folket» sjunger den sång, som vi benämnt »natursång», så är den af helt annat slag, med sin egna karaktär både i kompositionen och framställningen.

Hvad kompositionen beträffar finnes nog bland den sjungande allmogen, liksom hos »byspelemännen», anlag och uppfinningsförmåga, såsom man finner af musiken till dansen och lekarne på folkets gillen. Att emellertid i nutiden åhörandet af för folket mera främmande musik, såsom t. ex. från positiven och kringvandrande musikanter, inverkat på folkmusiken är tydligt nog och skönjes synnerligast vid trakteringen af de nu så vanliga handklaveren. Men det är egentligen sången vi här ha att fästa oss vid. Den sång vi få höra från folkets läppar, solosången af vallhjonerna ute i skog och mark, körsången af folket i arbete vid slottern och andra tillfällen, duetterna af hurtiga fiskarflickor, som med sin sång underlätta sina milslånga roddturer, liksom äfven den sång som i den stilla sommarnatten ljuder öfver spegelklar sjö från en landtlig ungmö eller kanske tjänstflicka hos någon herskapsfamilj, då dagens arbete är slut och naturen lockar till utflykt, denna sång har vanligen mindre slägttycke med folkvisan än med den sentimentala romansen. Sådana sånger röra sig ofta med smäktande portamenton och fjerrliggande intervaller (små septimor etc.) och karaktärisk för densamma är det strofiska slutet t. ex. i c durtonarten af qvinten g och quarten f, fördröjd, samt derpå inledningstonen kort mot hufvudtonen c*. Ofta nog får man i stället för den folkromantik, som tager sig musikaliskt uttryck i sång af denna stil, höra muntra och lifligare visor, synner-

* Något liknande ha vi i slutet af Verdis »Aida» i duetten i fängelsehvalfvat, en synnerlig trivial melodi i den för öfrigt intressanta operan.

* Nordisk Familjebok art. »Folkvisor».

ligen af det manliga könet, ehuru dessa mera ega slagdängans natur. Egenomligt för den obildade sången är bristen på egentlig nyansering, liksom språket, texten naturligtvis blir den genuina otuktade provinsdialekten. Sängen, som ofta nog upprepas i flere verser, utföres med genomstark forcing af friska lungor, och den starkaste och gällaste stämman vinner priset, dock ej i form af applåder och lagerkransar, om ej i det sällsynta fall att af den unga röstbegåfvade bondjantan blir en — Kristina Nilsson, men röst och uttryck få då en annan natur. Vi komma då från natursången in på kapitlet om den skolade, bildade rösten, och detta gömma vi till en annan gång.

Gades Ossian-Uvertyr.

Komponisten och Förläggaren.

Hos den store musikförläggaren i Leipzig »Breitkopf et Härtel» sökte för omkring 50 år sedan en helt ung man från Köpenhamn sin utbildning i yrket. En af de mindre underhållande sysselsättningar, som föll på den unge mannens lott, var att besvara de äfven från aflägsnare länder i mängd ingående anbud af kompositioner, som man önskade få förlagda. Var det icke redan kända goda namn eller åtminstone utmärkta rekommendationer, som åtföljde manuskripten, så var i regeln deras öde snart afgjort.

En dag under år 1841 lade den ene af principalerna, d:r juris Härtel, med det sedvanliga ödesdigra ordet »beklagar» en packe inkomna bref fram för den unge köpenhamnske volontären, som strax begynte variera det ledsamma temat i åtskilliga bref och på olika språk. Ett prydligt bref, dateradt »Köpenhamn» från »Musikföreningens Administration» hejdade den unge expediten i farten. Hjärtelaget gjorde sig gällande, i det han närmare tog reda på detta bref.

Det var en anmodan om att firman skulle trycka ett fyrehändigt klavérutdrag till en uvertyr: »Nachklänge von Ossian», komponerad af N. W. Gade, och som på rekommendation af domare sådana som Spohr i Cassel och Schneider i Dessau hade vunnit ett af Musikföreningen utsatt pris. Man gjorde ej fordran på något honorar och förpligtigade sig till och med att betala 150 exemplar af uvertyren till boklädspris.

I all vördsamhet tillät sig den unge mannen att fästa d:r Härtels uppmärksamhet på, att detta bref utgjorde ett undantag och att en komposition, som var så bedömd af slika notabiliteter kanske ändå kunde förläggas, i synnerhet när omkostnaderna täcktes af betalningen för de 150 exemplaren. Skulle afslag det oaktadt gifvas, utbad sig den unge dansken att han måtte be-

frias från att skriva detta bref, på det hans handskrift icke skulle gifva anledning till någon som helst misstanke om hans sinnelag hvad denna sak beträffade.

Först nu såg d:r Härtel närmare på brevet, och resolutionen ljöd: »Nå, då kunna vi ju trycka uvertyren». Manuskriptet sändes till nottryckeri-ateliern, men denna var så strängt upptagen, att flere månader gingo om och Musikföreningens styrelse måste slutligen påminna om saken, hvilket den danske volontären begagnade sig af för att få Gades uvertyr framskjuten framför tidigare antagna manuskript. Den blef graverad, tryckt och försänd som nyhet till alla världens trakter; men, som det vanligtvis går med obekanta komponisters verk, samlades nästa »påskmessa» alla exemplaren åter på firmans lager i Leipzig. Ingen hade bryt sig om det geniala arbetet, och ännu ett år gick förbi innan Gades namn blef bekant i Tyskland.

Den unge dansken hade i Leipzig en värderad bekantskap i den talangfulle holländaren Jean Verhulst, med hvilken han ofta sammanträffade. Verhulst, ett år äldre än Gade, som sedan blef hans gode vän, studerade hos Mendelssohn och blef på dennes rekommendation i en ålder af 24 år vald till dirigent för den med Gewandhaus rivaliserande mindre musikföreningen »Euterpe» i Leipzig. En dag då det på en spatsertur blef fråga om nordens komponister blef dansken af Verhulst uppfordrad att göra närmare reda för musikförhållandena der, men hvad den unge mannen från Norden kunde meddela var ej särdeles mycket eller djupgående då han tidigt begifvit sig från hemlandet. Tillfälligtvis nämnde han dock Gade som en uppgående stjärna på musikens himmel, och Verhulst fick till lifs hela historien om uvertyren, som nu låg gömd i Breitkopf et Härtels magasin.

»Det vore något för er i Enterpe», tillade komponistens landsman, och det var detta i en lycklig stund fälda yttrande, som blef anledning till första uppförandet i utlandet. När Verhulst hörde att första partiturmanuskriptet ännu hvilade hos förläggarna, fick han lust att se både detta och den fyrehändiga upplagan. Begge delarne undersöktes vid pianot i Verhulsts hem. Fyra eller fem timmar derefter fick man höra en stark, litet skrällande stämma afbryta tystnaden i de Breitkopfska kontorslokalerna.

»Gudomligt, gudomligt!» upprepade Verhulst gång på gång, hvilken till väsen, figur och manér hade en påfallande likhet med H. C. Andersen.

»Hvad är det som är gudomligt?» sporde d:r Härtel, som skyndade fram till den förtjuste musikern.

»Ack jo, Gades uvertyr».

»Hvad för en uvertyr af Gade?»

»Ossian-uvertyren, som ni förlagt».

»Ha vi förlagt en uvertyr af Gade?» frågade Härtel kontorspersonalen.

Den unge dansken tillät sig nu att vördsamligen lemna de begärda upplysningarna.

»Jag skall genast låta uppföra den i Euterpe», yttrade Verhulst i det han lemnade lokalen. Fjorton dagar derefter spelades uvertyren, som gjorde sådan lycka, att Mendelssohn, som ej varit närvarande, bad Verhulst taga om den veckan derpå. En önskan af Mendelssohn var i Leipzig så godt som en befallning. Uvertyren spelades och Mendelssohn var hänryckt. Nästa dag besökte han förläggaren och bad dansken berätta honom litet om Gade samt gifva honom komponistens adress, emedan han hade i sinnet att skriva till honom och uttala sin glädje öfver hans betydande talang samt bedja honom om hans nästa komposition.

Det var mycket knappa upplysningar, som Mendelssohn kunde få om Gade, och adressen kände man icke, men den unge hr Lose, sedan egare af firman C. C. Lose, ännu ett af förlagsbyråns anseddaste namn (Delbanco, Gad, Hegel, Lose) lofvade att brevet säkert skulle komma fram genom Lose & Olsen. Löftet hölls. När Lose 1842 sent på året vände åter till Köpenhamn, fann han Gade, som bebodde två rum i andra våningen öfver porten i C. C. Loses, nu Wilhelm Hansens egendom, Gothersgade n:o 11, sysselsatt med att lägga sista hand vid sin första symfoni och Lose hjälpte honom med att expediera den till Leipzig. En liten strid uppstod mellan komponisten och den unge affärsmannen om namnet N. W. Gade, i det Lose föreslog honom att kalla sig *Niels W. Gade*.

»Niels är ett så simpelt namn», yttrade Gade leende.

»Var glad öfver detta namn, det kommer att bli ett brillant namn i utlandet; Ni kan tro mig: Ole Bull fästade sig hastigare i utlandets hågkomst genom sitt egna namn», svarade Lose.

Symfonien afsändes till Mendelssohn genom advokaten d:r Schleinitz, som var själen i Gewandhausstyrelsen, en äregirig och myndig man, som hade väsentlig del i att Mendelssohn, som han kallade sin vän, kom till Leipzig. Hur det gick med symfonien och sedan med Gade sjelf är nogsam bekant. Vi hänvisa till hans biografi i årets första nummer af denna tidning.

(Ur danska »Musikbladet»).

Musikbref från England.

Newcastle on Tyne, januari 16:de 1891.

Helt nyligen har det varit sådan uppsjö af konserter i London, att det gafs mer än 40 i hvarje vecka. Bland utländska konserterande artister som låta, och ha låtit höra sig i Eng-

land äro: pianisterna fru Essipoff, fru Berthe Marx och herrar Paderewski, Benno Schönberger, Stavenhagen, Arthur Friedheim och Albeniz; violinisterna Sarasate och Emil Sauret, samt violoncellisterna Julius Klengel och Jean Géraudy. Den sistnämnde är ett musikaliskt underbarn, som har väckt en fullkomlig sensation genom sitt utmärkta spel af Goltermanns A moll konsert, Bruchs Kol Nidrai, och stycken af Servais, då han gaf konserter i St. James Hall, London. Den lille artisten, som är en vacker mörklagd gosse omkring 13, år är son af Mons. Géraudy, professor vid Conservatoire de la Musique i Liège.

Ibland pianisterna ha Paderewski gjort största uppseendet, dels genom sin egendomliga apparition, dels genom sitt märkvärdiga minne och öfverdådiga teknik. Han är bäst i Liszts, Schumanns och Chopins kompositioner, der hans deliciösa pianissimo, eller förfärliga fortissimo lämpar sig bättre än i Händels, Bachs och Beethovens musik, der en gyllende måtta är absolut nödvändig.

Violinisten Sarasate, assisterad af fransyska pianisten, fru Berthe Marx, har som vanligt firat stora triumfer både i London och provinserna innan han reste till Paris för att hvila sig under julhelgen. Det är ingen annan artist, som konserterar i England, så afgudad som Sarasate, och hans konserter äro till trängsel besökta. För sängbarhet, renhet och teknik står han oupphunnen af någon annan lefvande violinist.

Helt nyligen spelade han och fru Berthe Marx på en konsert i Newcastle, och ehuru biljettpriserna voro mycket höga, voro alla sålda flera veckor innan konserten egde rum. Sarasates utförande af Beethovens Kreutzer-sonat, Mendelssohns E moll konsert, och Raffs charmanta Sonat »Fee d'Amour» trotsar all beskrifning. Uti Raffs svåra Sonat voro Sarasates kromatiska skalor i oktaver och Cadenzan, spelad i 7:de läget, det mest fulländade man kan tänka sig, ett »non plus ultra» i violinspelning. Sarasate återvänder under säsongen till London för att ge konserter der.

Violinspelaren hr Emil Sauret från Berlin har blifvit utnämnd till violinlärare vid The Royal Academy of Music, London, efter hr Sainton, som dog före julen. Denna utnämning har blifvit mycket klandrad, emedan platsen blef erbjuden åt en utländsk i stället för en engelsk violinist.

Pianisten hr Benno Schönberger är nu bosatt i London, hvarest han är lärare vid the London Academy of Music, en af de »ett tusen och tre» så kallade »Musical Conservatoires, Colleges», eller Academies, som existera i den engelska hufvudstaden.

Å Savoy-teatern i London repeteras oafbrutet sir Arthur Sullivans nya opera »Ivanhoe», som troligen snart kommer att gå öfver scenen. Hittills har Sullivan endast satt musik till muntra operetter, och därför anses »Ivanhoe», såsom ett evenement af stort intresse i den engelska musikverlden; ty på den kommer Sullivans namn, som en verklig operakomponist, att bero. »Ivanhoe» är uppsatt med stor prakt, och omkostnaderna för hvarje föreställning sägas komma att uppgå till 400 eller £ 350 Pund d. v. s. omkring 7,000 kronor. Texten är grundad å en af Walter Scotts romaner. Operan kommer att dirigeras af hr Sullivan och Cellier, den senare en kompositör af populära operetter — ibland hvilka »Dorothy» har gjort enorm lycka.

Anton Dvórák, som kommer till England i juni för att anförä sin Kantat »Stabat Mater», har blifvit utnämnd till hedersdoktor af Cambrige Universitet.

Hr Goldschmidt håller på att utgifva en Biografi öfver sin aflidna hustru, Jenny Lind.

Madame Patti reser i dessa dagar till St Petersburg för att uppträda der mot ett honorar af 12,000 Pd eller i svenskt mynt omkring 216,000 kronor. Som divan är en lika skicklig affärsqvinna, som sångerska, så under-tecknar hon aldrig något kontrakt förr än hela summan är på förhand depone-rad för hennes räkning i en bank. Hon hotade att bryta sitt löfte att sjunga i Petersburg, emedan dessa vilkor ej hade blifvit uppfyllda; emellertid har den engelska agenten i London, hr Mayer, lyckats att arrangera allt till Pattis belåtenhet. Hon sjöng helt nyligen i Newcastle, och för min del anser jag fru Albani som en större artist än Patti; dessutom har Pattis röst förlorat mycket af sin böjlighet och de höga tonerna äro hvassa och tunna.

Madame Trebelli är nu så återställd att hon ger konserter i landsortsstäderna. Hon är, och har alltid varit, sådan stor favorit i England, att folk gerna hör henne ehuru rösten är temligen passerad.

Engelska kompositören Goring Thomas har nyligen komponerat en ny opera »The Golden Web», som snart kommer att uppföras å Prince of Wales Theatre, London.

I december gasterade här i Newcastle under ett par veckor The Carl Rosa Opera Company, då »Romeo och Julia», »Faust», »Regementets dotter», »La Traviata», m. fl. operor gäfvos å Tyne-teatern, ett stort operahus, som rymmer mera än 3,000 personer. Den amerikanska sångerskan, miss Zelie de Lussan är den förnämsta primadonnan vid Carl Rosas operasällskap.

Hon är en ypperlig sångerska och aktris, och af en högst behaglig appa-

rition, men så är hon också engels-männens favorit och är alltid föremål för entusiastiska ovationer och stor-mande applåder. Medan Carl Rosas operasällskap var här, så debuterade som Margareta i »Faust» en mademoiselle Emely Nogana, som annonserade sig i tidningarne etc. såsom »The Swedish primadonna of The Grand Opera, Paris». Oaktadt denna stor-tade titel, var hon ej vuxen ett sådant parti. Rösten var för svag, och endera af rädsla eller indisposition var intonationen mycket sväfvande, så att ehuru spelet visade rätt goda anlag, kan ej m:lle Noganas uppträdande i Newcastle kallas en succés. Teaterdirektören underrättade mig att han därför ej kunde gifva »den svenska primadonnan» något vidare engagement. Hade mademoiselle Nogana uppträdt i en mera lämplig rol, och utan en reklam så hade hvarken publiken eller hennes medspelande artister i operan blifvit så besvikna i sina stora förväntningar å Svensk sångkonst.

Eget nog, ehuru det utföres så mycken musik i London, så äro Orkesterkonserter ej en vogue der. Londons Symphony Concerts, som dirigeras af hr Henschel, dervid musik utföres utmärkt bra, gå med stor förlust; likaså de orkesterkonserter som sir Charles Hallé började att ge der före julen, och hvarvid hans ryktbara orkestertrupp från Manchester uppträdde, så väl som fru Neruda-Hallé. De ha varit så fåtaligt besökta, att sir Charles Hallé har nödgats inställa dem. På önskan af prinsen och prinsessan af Wales ge hr och fru Hallé en extra orkesterkon-sert den 4:e febr., dervid kronprinsparet lofvat att vara närvarande. Som det är högst sällsynt att prinsen af Wales bevistar en konsert — han föredrager att höra operetter eller se far-ser — så hoppas Hallé att, om musiken ej kan locka folk, prinsens när-varo skall göra det i stället. Hallé, som varit prinsessans af Wales piano-lärare, är en stor gunstling hos sin höge elev, och hon underlåter sällan att bevista hans konserter. Prinsessan och hennes döttrar besöka ofta sir Charles Hallé och fru i deras hem, och komma äfven på deras stora mid-dagar, då ofta på prinsessans önskan, endast musici och artister äro inbjudna att möta henne der.

Fru Albani, den stora sångerskan, är deremot drottning Victorias favorit. Sångerskan har ett sommarnöje i Skott-land, nära Balmorals slott, der drottningen tillbringar sina somrar. Drottning Victoria kommer alltid och hälsar på fru Albani der, dricker »Five o'clock tea» i all enkelhet samt promenerar i hennes trädgård och ser på blommorna. Fru Albani är en amerikansk sånger-ska och gift med f. d. teaterdirektören Ernst Gye. — Äfven sir Arthur Sullivan är prinsens af Wales favorit. Prin-sen är ofta en gäst, då Sullivan ger

sina muntra ungarls-supéer, dit musikaliska, och litterära artister samt konstnärer äro inbjudna att möta den höga gästen.

H. W—r.

Napoleon I som konstmäcenat.

Efter de ödesdigra händelserna i Paris i augusti 1791, sedan Tuillerrerna stormats och konungen blifvit afsatt, förstummades plötsligen den religiösa sången i Frankrike och alla medlemmar af den kungliga kapell- och kammarmusiken, likasom alla kyrkosångare i hela landet stodo brödlösa. Med införandet af konsularregeringen (1799) och den derpå följande proklamationen af kejsardömet (1804) återvände ett ordnad tillstånd, och Napoleon blef på allt sätt en protektor af tonkonsten och tonkonstnärerna. Icke mindre än 350,000 frcs gaf han årligen ut för sitt kejserliga hofkapell, åt hvilket han sökte förvärfva sig de dugtigaste krafter. Efter att ha bevisat ett uppförande af oratoriet »Debora» af Le Sueur yttrade han till denne, att intet af komponistens verk behagat honom så mycket som detta. »Hur många messor och oratorier har ni hittills komponerat?» frågade han. — »Tjugutvå. Sire!» — »Då måtte ni ha skrivit upp förfärligt med papper; detta är också en utgift och den vill jag öfvertaga. Mr Le Sueur, jag beviljar 2,500 francs till ersättning för det papper ni förstått att använda så väl. Förstår ni, det är endast för papperet; ty i fråga om en konstnär af er betydelse får man icke använda ordet gratifikation».

Le Sueur, Paësiello, Paër, m. fl. tillvann han sig som kapellmästare mot höga aflöningar. Paër var förut i Dresden; hans maka, en berömd sångerska, var primadonna vid operan derstädes. Napoleon hörde henne der, och redan följande dag tillkallade han primadonnan och äfven förste sångaren och yttrade till dem: »Madame Paër, ni sjunger förtjusande! Hvad har ni för gage här?» — »Sire, 15,000 francs». — »Ni får af mig 30,000 och ni Mr. Brizzi följer mig på samma villkor!» — »Men vi äro engagerade här!» — »Ja, hos mig! Saken är afgjord! Talleyrand öfvertager den diplomatiska förmedlingen, det är hans sak!» Talleyrand skötte också sin sak väl.

Paër, primadonnans berömda make, hade lifstidsengagement i Dresden med 1200 thaler och 300 thaler för hvarje partitur. Napoleon skyndade sig att för ständigt vinna den berömda mastron för Paris; § 2 i det för honom framlagda kontraktet lydde: »Paër erhåller en årlig lön af 28,000 francs; § 3 engagementet gäller för lifstiden; § 4 tillförsäkras honom ett dagtraktamente af 24 frcs då han åtföljer hofvet på

dess resor; § 6 beviljar permission för månaderna maj—augusti. Till lifstidsaget af 28,000 frcs fogar den kejserliga munificensen en årlig gratifikation af ytterligare 12,000 frcs.

Så blef Paër Napoleons kapellmästare, sedermera direktör för italienska operan i Paris samt medlem af akademien för konst och vetenskaper derstädes, och här komponerade han ännu vidare 9 operor. Napoleon I ville för öfrigt icke endast paradera med tonkonst och tonkonstnärer, han var verkligen älskare af musik, synnerligast af sång. Paër, som också sjöng väl, hans maka och Brizzi måste ledsaga honom på hans fälttåg och följa honom till Polens slätter och sumptrakter. Om morgonen stred Napoleon, på aftonen skyndade han till sitt högkvarter för att intaga sin supé och intagas af den sjungande trion.

Napoleon hade med en synnerlig förkärlek omfattat Paësiellos musik; Paër sjöng utantill alla denne tonsättares buffa- och understöddes förträffliga af sina följeslagare. De fängslande melodierna beredde kejsaren en angenäm förströelse och läto honom för en stund glömma politiken. Stundom emellertid, när kejsarens hufvud var riktigt fullt af politiska och strategiska planer, förmådde icke ens de ljufva tonerna af trion att bringa honom till glömska af den dag, som tillbragts på hästen och i ett rätt klimat; de vackra melodierna fingo då tjenstgöra som vaggvisor: midt i konserten snarkade kejsaren till ibland som en orgelpedal, hvilken till trionsterna bildade en helt fri »basso continuo».

Äfven åt lektyren egnade sig Napoleon på sina fälttåg. Han förde alltid med sig ett litet fältbibliotek och läste vid Egyptens pyramider denna roman, som berusade icke blott Tyskland utan hela Europa långt efter sedan den först kom ut; hans intryck af denna var lifligt nog att förmå honom ännu 1808 (på kongressen i Erfurt) tillkalla Göthe för att med honom fördjupa sig i samtal om Wertherromanen. Göthe yttrade sedan: »Denne Napoleon har studerat min Werther som en kriminaldomare sina akter». Napoleon åter sade om Göthe: »Voilà un homme!»

D:r M—r.

Léo Delibes.

Äfven Frankrike har, likasom våra nordiska grannar, nyligen mistat genom döden en af sina största tonsättare och sin på nyare tid mest populära operakomponist. Högden af sitt rykte såsom sådan har han nämligen hunnit med sin »Lakmé», som vunnit framgång och spridning mer

än någon annan opera på senare tider. Verdis »Otello» är af yngre datum och tillhör ej opéra comique såsom Delibes' verk. Helt hastigt och oväntadt lär den knappt 55 årige tonsättaren ha aflidit och var vid sin bortgång sysselsatt med komponerandet af en ny opera »Cassia», såsom den skulle ha kommit att heta, och som man trott vara på väg att afslutas i dessa dagar. Huruvida detta skett får framtiden utvisa. I Sv. Musiktidning för d. 1 Dec. sistl. år hade vi intagit Delibes porträtt och biografi med anledning af »Lakmé» första upptagande på vår opera och vi hänvisa till detta nummer beträffande en utförligare lefnadsteckning. Vi vilja nu blott erinra att Léo Delibes var född 1836 i St. Germain du Val (Sarthe) blef 1848 lärjunge vid Pariskonservatoriet, der han undervisades af Bazin, Adam, Benoist; 1853 blef han ackompagnatör vid Théâtre lyrique i Paris samt organist i kyrkan St. Jean och St. François. Han började sin bana som scenisk komponist med operetter. Sin första stora framgång af mera värde vann han med den vackra balletten »Coppelia» 1870, hvarpå följde den förtjusande operan »Le roi l'a dit» (»Kungen har sagt de»), balletten »Sylvia» (1876), »Jean de Nivelle» (1880) och »Lakmé» (1884). De tre nämnda operorna ha, som bekant, alla gifvits här (resp. våren 1877, 1880 och 1890). Delibes lemnade 1880 sin tjänst som kördirigent och blef lärare i komposition vid konservatoriet. Utom operor har Delibes komponerat vackra kör- och solosånger m. m. Hans operor och ballettmusik utmärka sig för originell melodisk uppfinning och fin smak, som särdeles röjer sig i hans förträffliga instrumentering.

Från Scenen och Konsertsalen.

Kgl. Operan. Jan. 16. Verdi: *Ernani*. — 17. — *Fjerde symfonikonserten*. 1. Gade: Symfoni op. 5, C moll; 2. Aulin: konsert för violin (hr Aulin) och ork; 3. Haydn: Thema med variationer utf. af stråkkör; 4. Beethoven: Symfoni op. 60, B dur. — 18, 22, 29. *Wermilindingarne* (Per hr Dahlgren). — 19. Mascagni, Pietro: *På Sicilien; Undina*; konsertafd: Uvertyr till »Tannhäuser»; Bruch: G moll-kons. för violin, spel. af trk. Frida Schytte. — 20, 23, 25, 26, 28. *En Midsommarnattsdröm* af W. Shakespear, musik af Mendelssohn-Bartholdy. — 21. Mascagni: *På Sicilien, Undina*; Konsertafd. Beethoven: Uvert. till »Egmont»; Vieuxtemps: violinkonsert D moll, m. m. spel. af frk Schytte. 24, 30. Adam: *Konung för en dag* (Zephoris: hr dmann). — 27. Mascagni: *På Sicilien, Undina*; Konsertafd.: Pacius: Uvert. till »Kung Carls jagt», ballad ur samma opera (fru Östberg); Mendelssohn: Violinkonsert, Vieuxtemps: Fantasia appassionata. — 31. v. Flotow: *Martha*, (Nancy: frk. Almati, som gäst; lady Harriet: fru Östberg; Lyonel, Plunkett, lord Tristan, domaren: hrr Lundmark, Sellergren, Strömberg, Grafström).

Svenska Teatern. Jan. 15, 16, 25—30. *Niniche*.

Vasa-teatern. Jan. 16—18, 21, 27, 26—28. Offenbach: *Lilla rosenknoppen* (Rose Michon: frk. Ekström fr. o. m. ²¹/₁). — 19, 20, 24, 25. Millöcker, C.: *Stackars Jonathan*. — 31. v. Suppé: *Donna Juanita* (René Dufaure, Olympia, Petrita: frk. Ekström, fru Cederberg, frk. Aug. Andersson, 1 upptr. här; Pomponio; Riego Evangelista, sir Douglas, Gaston Dufaure: hrr Strömberg, Warberg, Lundin, Stenfelt.)

Musikaliska Akademien. Jan. 22, 29. *Musikföreningens konserter* (22 jan. 25:te kons.) Gade: Andante ur symfoni op. 32; Rubenson, Alb.: ur musiken till »Halte-Hulda»; Bargiel: sånger för 3 stäm. fruntimmerskör; Saint Saëns: *Syndafloren*, för soli, kör och ork. — 24. Fr. Nerudas privata soaré: Rubinstein: Quintett f. stråkinstr. och piano; Ascoli: sonat f. violoncell med piano; Schuman: Quartett för stråkinstr. o. piano. — *Filharmoniska symfoniorkesterns konsert*. Mozart: Ess dur-symfoni (Bülows revision); Volkmann: Serenad för stråkorkester med obligat violoncell (hr Lisker); Sånger af frk. Ek och hr Forstén.

Hôtel Continental. 15 jan. Fru Heintzs soaré.

Berns' Salong. *Typografiska föreningens sångkörs matiné* (dir. hr E. Åkerberg; bitr.: frkn. Piehl och Rydberg, hr Borgstedt).

Återupptagandet på Kgl. operan af »Midsommarnattsdrömmen» med Mendelssohns härliga musik har varit den förnämsta sceniska tilldragelsen derstädes under sista hälften af januari. Återgifvandet har efter nuvarande förhållanden och tack vare gästspel af goda dramatiska förmågor på det hela varit tillfredsställande. För musikvännen är ensamt tillfället att få njuta af Mendelssohns ungdomsfriska, poetiska musik anledning nog att frekventera teatern, då denna klassiska pjes står på programmet och att önska det densamma må kunna hålla sig uppe der. Reprisen af »Martha», senast gifven här under Bötels gästspel förra våren, var väl närmast föranledd af frk. Almatiss härvaro och öfvertagande af Nancys rol, som hon förut återgivit här. Af de öfriga medverkande framstod fru Östberg som lady Harriet på ett öfverlägset och ypperligt sätt både i sång och spel, och lord Tristan är onekligen en af hr Strömbergs roligaste figurer. De båda manliga hufvudpersonerna i operan återgivas något flegmatiskt af hrr Lundmark och Selligren, men deras röster göra sig väl gällande i ensemblen, hvilken vid denna första representation föredrogs en och annan ojemnhet. Hr Lundmarks i sig själf vackra röst träder stundom fram på ett så fördelaktigt sätt, när den släppes lös ur den gutturala klämman, att man af allt hjerta skulle önska den befriad derur för alltid. En tilltagande embonpoint hos sångaren inverkar ej fördelaktigt på hans dramatiska framställning och apparition. Operan med sin lifliga handling och sina vackra melodier borde ännu kunna locka folk till teatersalongen. Mascagnis opera och balletten »Undina» ha fortfarande hållit sig uppe på programmet men i före-

ning med en konsertafdelning alla tre gångerna, då den unga danska violinspelerskan Frida Schytte framträdde för operapubliken; man kan därför ej döma om styrkan hos den märkliga operanyhetens dragningskraft härstädes. Här är då åtminstone hr Ödmann och andra goda förmågor medverkande.

De sista veckorna ha varit särdeles rika på konserter; vi ha här ofvan antecknat ej mindre än 9. Först i ordningen kommer operans 4:de symfonikoncert för säsongen. Densamma ägnades åt minnet af Niels Gade genom att inledas med hans C moll-symfoni op. 5, hvars första uppförande genom Mendelssohn i Tyskland lade grundvalen till Gades stadgade anseende som tonsättare. Om än senare symfonier af honom kunna ställas framför denna, kan den emellertid ej undgå att i hög grad fängsla intresset med sin nordiska färgton, sin organiska byggnad och smakfulla instrumentation. Af de särskilda satserna i symfonien syntes det spirituella scherzot slå mest an på åhörarna. Symfonien, förut gifven här 1873 af Meissners orkester, fick naturligt nog under hr Nerudas ledning det värdigaste utförande. En intressant och färsk nyhet var hr Aulins nyaste violinkonsert med orkester, förut endast gifven i Kristiania och der med stort bifall, ett erkännande som ej heller saknades här. Konserten visar ett betydande framsteg hos den unge tonsättaren, särdeles i orkesterns behandling och understödjande af solostämman; stycket utmärker sig för goda, väl utarbetade idéer, särdeles i de första satserna, och komponisten har i detsamma förelagt solisten ett ingalunda lätt arbete. Hr Aulin löste emellertid på ett briljant sätt alla svårigheter och uppgifter med en schwung i föredraget, en utmärkt intonation och varm känsla som gaf en sannt konstnärlig prägel åt det hela. De klassiskt sköna variationerna öfver »österrikiska folksången» ur Haydns s. k. kejsarqvartett, utförda af hela stråkorkestern, gjorde ett märkt intryck, och konserten afslutades med Beethovens fjärde symfoni op. 60 i B dur (komp. 1806), ett mästerverk af frisk humor och melodisk skönhet. Finalen till denna togs i ett hos oss ovanligt vivaceto, som satte orkesterns precision på ett svårt prof. Denna konsert med sitt intressanta program gafs inför fullsatt salong.

Den unga danska violinspelerskan frk. Frida Schytte, som i jan. förlidet år konserterade här på operan och fängslade oss med sitt intagande väsen och spel, har åter låtit höra sig der 3 aftnar och visat goda framsteg af de studier hon sedan dess idkat i Paris. Hon besitter nu en ganska solid talang. Hennes ton är visserligen ej så stor men så mycket mera ren och sångbar, hvarjemte hennes väl utbildade teknik låter henne med lätthet och behag reda sig i de svåraste lägen och pas-

sager. Af större saker utförde frk. Schytte denna gång Bruchs G moll-konsert, Mendelssohns konsert och Vieuxtemps' i D moll och vidare hennes »Fantasia appassionata», Zarasates Habanera samt Schumanns »Abendlied» och Fr. Nerudas »Berceuse slave». Den sista konserten, vid hvilken hon uppträdde, var till en del egnad åt minnet af Fredr. Pacius genom dess begynnande med uvertyren till »Kung Carls jagt» och genom fru Östbergs föredrag med orkester af hans vackra ballad ur denna opera: »Och hafvets unga tärna», hvars förträffliga utförande framkallade ett bifall, som föranledde bissering af båda versarne.

Vi gå nu, att, efter hvad utrymme medgifver, omnämna de öfriga konserterna. Musikföreningen gaf också en hyllning åt Gade vid sin 25:te konsert, som börjades med det sköna andantet ur hans G moll-symfoni (notisen om dess utförande i sin helhet var oriktig). Konsertens hufvudnummer var Saint Saëns »Syndafloren» (»Le Déluge», öfvers. af Fr. Arlberg) som till en del gafs på en Musik. akademins högtidsdag för något år sedan. Efter ett förspel, börjande i gammalklassisk stil och fortsatt af ett melodiskt kantabile med violinsolo, skildrar första delen af oratoriet människornas förfall, Guds vrede och förbundet med Noah. Andra afdelningen, oratoriets hufvudnummer, målar själfva syndafloren och stegringen af denna naturrevolution samt människornas fasa och förtviflan på ett öfverväldigande gripande sätt och med användande af imponerande orkestereffekter, som vid stegringens höjd verkligen äro nervskakande. Förmildrande inträder sista afdelningen med vacker melodios framställning af dufvans utflykt och återkomst, paradiset återupprättande på den fördränkta jorden. Stycket slutar med en fuga som dock visar mera talang hos komponisten än inspiration och verkar något tröttande. Solopartierna i oratoriet sköttes förtjenstfullt af frkn. Öhrström och Wolf samt hr Lejdström och en sällskapet tillhörande tenor med stark och skolad stämma. Mellan förut nämnda nummer gafs en del musik ur Alb. Rubensons »Halte-Hulda», en melodisk »Mellanakt», terzett, visa i folkton, alternerande med sång i dansrytm, och en sorgmarsch. Den senare ett pompöst stycke med klockringning, gongong och bastrumma, var effektrik och anslående med en viss högtidlig stämning och väckte jemte föregående numret förtjädesvis åhörarnes bifall. Ett par täcka trior för fruntimmersröster af Bargiel fylde programmet. De utfördes väl under hr Åkerbergs ledning och med pianoackompanjement af frk. Sidner. Sopranerna föreföllo endast litet ansträngda i höjden. Den sista af triorna »Die Libellen» har förut givits af Nya harmoniska sällskapet för omkr. 16 år sedan. Hof-

kapellm. Dente ledde konserten för öfrigt med godt resultat.

Filharmoniska symfoniorkestern bjöd vid sin 4:e konsert på ett par intressanta instrumentalnummer: Mozarts af v. Bülow reviderade Ess dur-symfoni, som med de af denne anvisade nyanseringar och temporubbningsar onekligen vann i omvexling och liflighet, samt Volkmanns stråk-serenad, förr gifven här på en af Meissners symfonimatinéer 1875. Serenaden börjas med en mollsats med karaktär af en nattvaktarsång och innehåller för öfrigt åtskilliga både fint musikaliska och fantastiskt originella pointer, allt med en pikant harmonisering. Violoncellsolot utfördes berömligt af hr Lisker, tillhörande kapellet. En dragningskraft till den talrikt besökta konserten var helt säkert hr Fil. Forsténs första återuppträdande här efter 3 1/2 års frånvaro. Hans entré och föredrag framkallade också starka applåder af vänner till honom och hans konst, hvilka hade honom i minne. Hr Forsténs röst och utförande har under hans fleråriga konserterande utomlands, mest i förening med fru Lucca, vunnit i säkerhet och smak. Ännu märkes dock sväfning i intonationen och en viss böjelse för patetiskt föredrag. Så i Schumanns »Du bist wie eine Blume», som togs i något för släpigt tempo. Hr F. sjöng för öfrigt: Wolframs sång ur 2:a akt. af »Tannhäuser», »Die Mainacht» af Brahms och Massenets »Ouvre tes yeux bleus» samt ett extranummer. Fröken Selma Ek bjöd på det sällsynta nöjet att få höra ett par visor af A. F. Lindblad (»Den skeppsbrutne» och »På berget») och föredrog ytterligare Menuet af S:t Saëns, »Le banc de Pierre» af Gounod och »Pastorale» af Bizet, alla utfördes med finess och behag. Ackompanjementet till sångerna sköttes väl af hr Stenhammar. Endast Wagnersången sjöngs med orkester. — Tygografernas konsert bereddes oss ej tillfälle att bevista.

Hr Nerudas privata soiré i Musikal. akademien gafs för fullsatt lokal och en publik som visade sig lifligt tacksam så väl för det intressanta programmet som för utförandets förträfflighet. Rubinsteins pianoquintett G moll op. 99 hör till hans senare, mindre lättfattliga produkter. Mest anslående föreföll i denna scherzot. Den derpå följande sonaten för violoncell och piano af Bon. Asioli (1769—1832), mästertligt återgifven af soarégifvaren och akademiens elev frk. Sigridd Petterson, är en komposition af gammaldags enkelhet, liflighet och behag, som måste göra sig omtyckt. Schumanns bekanta Ess dur-pianoquartett afslutade soarén. I första och sista numren biträddes hr Neruda af hrr Aulin, Sjöberg och Bergström samt kapellm. Henneberg vid flygeln.

Fru Heintz soaré hörde ock till de privata musikställningarne. Densam-

ma gafs inför full salong och konsertgivarinnans nummer framkallade lifligt bifall äfvenså de biträddandes, hvilka utgjordes af Grefvinnan Taube, frkn. Almati och Elin Strandberg (ackompangnatris) samt hrr Lejdström, Lemon och Amigo (violin).

Från in- och utlandet.

Kgl. Operan. Under inöfning är för närvarande utom Lakmé äfven Aubers »Svarta dominon».

Filharmoniska symfoniorkestern giver sin 5:te konsert (2:a abonnementskonsert) lördagen d. 7 febr. kl. 8 e. m. i Musikal. akademien. Programmet upptager bl. a. Orkestersuiten ur »Peer Gynt» af Edvard Grieg. Detsamma upptager äfven Södermans vackra uvertyr till »Orleanska jungfrun», »Albumblad» af Hallén, arr. för stråkorkester efter ett pianostycke af komponisten i en nyligen utkommen samling sådane, vidare duetter och solosånger af Cornelius, Schumann, Brahms m. fl., sjungna af hr och fru Hildach. Filharmoniska sällskapets sångkör håller för närvarande på att repetera Brahms Requiem med svensk text.

Hr Salomon Smiths förste sånglärare och dermed grundläggare till hans sångtalang har, enligt oss meddelad upplysning, varit hr Fritz Arlberg, hvilket vi i hans biografi ej hade tillfälle att omnämna.

Operasångaren C. F. Lundquist fylde d. 24 d:s 50 år och uppträdde samma kväll som kung Mossul i »Konung för en dag» inför en fullsatt salong, hvarvid den värderade sångaren varmt hylades med en mängd inropningar och flere lagerkransar. Efter representationens slut var hr Lundquist med fru inbjudna till en supé å hotell Rydberg, i hvilken nästan hela operans artistpersonal deltog. Dir. Nordquist, som hedrat jubilaren med att sjelf anförda orkestern vid aftonens operaföreställning, höll festtalet vid tillfället.

Samma dag på förmiddagen hade konungen genom dir. Nordquist låtit tilldela hr Lundquist medaljen »Litteris et artibus».

Carl Aug. Söderman och Erica Bergenson sammanvigdes d. 26 d:s i Stora Malms prestgård, efter att nyss förut ha anländt till Sverige från Paris, der de unga sångartisterna, hvilka, som man vet, varit under några år förlovade, studerat för samma lärare prof. Delle Sedie. Hr Söderman lär förbereda en matiné i Musikal. akademien till den 15:e d:s, hvilken säkert blir mycket frekventerad.

Fashionabla musikställningar. En serie fashionabla musiksoaréer kommer

här i Stockholm att anordnas under loppet af detta år. I spetsen för dessa soaréer stå tre sådana välkända förnågor som hofsångerskan grefvinnan Mathilda Taube, prof. Ivar Hallstöm och sångläraren direktör Oscar Lejdström.

Soaréerna, som bli tre till antalet, skola ega rum i Musikaliska akademiens stora sal. Dessa musikställningar bli af helt och hållet enskild natur. Inga biljetter komma att försäljas offentligt. Teckningen till abonnement, om respektive 10, 8 och 5 kr., sker hos dem som stå i spetsen för soaréerna.

Arvid Ödmann och Salomon Smith komma att sönd. d. 22 febr. kl. 1/2 2 e. m. gifva matiné, i Berns konsertsalong.

Fröken Anna Pettersson befinner sig nu i London, der hon studerar sång för fru Trebelli, som yttrat sig lofordande om sin elev.

De resande teatersällskapen befunno sig vid februari månads ingång: Carlbergs i Falun, Collins i Malmö, Bosins i Halmstad, Fröbergs i Kristiania, Rydbergs i Lund, Selanders i Finland och Smitts i Nyköping.

Förlofning har i dessa dagar tillkännagifvits mellan operasångaren Jean Grafström och fröken Thyra Boklund, dotter af den bekante affidne målaren, professor C. J. Boklund och hans efterlevande maka, f. Stuttgarter.

Fru Dagmar Sterky, den unga operasångerskan, har efter ett års idkade studier i Paris för Desirée Artôt nu återvänt till hufvudstaden. Man torde under loppet af säsongen få höra henne å vår operascen i några af de opéra-comique-partier hon utomlands har instuderat.

Hennes man, hr Adolf Sterky, som gjort sig känd som tonsättare, har under vistelsen i Paris studerat komposition under ledning af Léo Delibes. Hr Sterky lär hit medföra flera nya kompositioner.

Sångarparet Hildach, i utlandet högt ansedt, är att hitförvänta för att biträda vid *Filharmoniska symfoni-orkesters* konsert den 7 februari. Hr Eugén Hildach eger, enligt samstämmade omdömen, en djup, vackert klingande barytonröst, och hans föredrag bär pregeln af en ovanligt gedigen musikalisk bildning. Fru Anna Hildach, född Schubert, har, säges det vidare, en omfångsrik, väl skolad hög mezzo-sopran. Senast i november förra året konserterade de båda artisterna i Köpenhamn, hvarifrån de medföra de amplaste loford. Hr Hildach har sedan 1872 egnat sig åt sångkonst och är äfven känd som sångkomponist.

Hr Forstén kommer ej att uppträda här på operan denna gång. Han kommer innan kort att jemte fröken Carl-

heim-Gyllensköld gifva en konsert i Göteborg.

Göteborg. Å stora teatern här gafs den 29 januari med stor framgång Webers »Friskyttan» af Lindbergska sällskapet. Max sjöngs af hr Nilsson, Kasper af hr Nihlén, Agatha och Anna af frökn. Lindegrén och Hamberg, eremiten och fursten af hrr Hansen och Ander. Den senare sångaren hade nyss förut gjort sig bemärkt som prinsen i »Per Svinaherde» af Hallström, en rol som han förut ej försökt sig uti, men nu lyckades utföra mycket tillfredsställande.

Falun. Konsert gafs här den 24 januari af fröken Frida Schytte i förening med hennes landsmaninna fröken Parsberg och med hr Lang som ackompaniator. De unga konstnärerna skördade entusiastiskt bifall, dock af en mycket fåtalig publik. Deras kommissionär i Falun, bokhandlaren Axel Adler, torde ha sin del häri, emedan han, oaktadt konsertgifvarne beordrat annonsering om konserten i båda plats-tidningarne, underlät att annonsera i Dalarnes Allehanda derstädes.

Helsingfors. Fredrik Pacius' begrafning d. 13 jan. i gamla kyrkan härstädes var storartad. Kl. 2 intogade studentkåren med sina fanor i den klart upplysta och med grönt

dekorerade kyrkan; fanorna, uppställda i koret, bildade hedersvakt kring katedralen och studenterna bildade häck längs middeltgängen. På orgelläktaren hade orkestern samt de sjungande tagit plats. Under tonerna af Kajanus' sorgmarsch inbars den blomsterhöljda kistan i kyrkan. Universitetets rektor nedlade en krans på kistan å universitetets vägnar och tolkade den tacksamhet, i hvilken landet stod till den hädangångne. Efter jordfästningen fördes kistan till den äldre lutherska begravningsplatsen, der den nedänktes under tonerna af »Suomis sång» och »Vårt land». Musikdirektör Wegelius framförde slutligen »en sista helsning till landets störste fosterson».

Paris. Vid stora operan ha första ensemble-repetitionerna på Massenets opera »Le Mage» egt rum. Operan tros komma att gifvas i slutet af denna månad.

London. Efter tre veckors paus ha Monday-Popular-Concerts åter börjat d. 5 jan., då hr Stavenhagen var pianisten. Tillsammans med lady (Neruda)-Hallé spelade han bl. a. sonat op. 24 af Beethoven.

Köpenhamn. 2:a philharmon. konserten här var egnad åt minnet af Gade; dervid uppfördes hans B-dur-symfoni och hr Simonson sjöng en romans ur hans opera »Mariotta». Vid en minnesfest öfver honom å k. operan ett par dagar förut gafs hans »Ossian»-uvertyr och första symfoni; en del af balletten »Napoli» med Gades vackra musik utfördes ock, äfvensom flere af hans sånger sjöngos af fröken Dons och hr Simonson.

Newyork. Å en populär konsert i Lennox Lyceum gafs här d. 7 dec. bl. a. »Svensk Rhapsodie» af Andr. Hallén.

Pietro Mascagnis »Cavalleria rusticana» har med stor framgång nu gifvits äfven i Dresden och München. Skall man tro italienska tidningar, har komponisten nu fullbordat operorna »I Rantzau» och »Guglielmo Redcliffe» samt arbetar på ännu en med titel »La Tilanda».

Dödsfall.

Delibes, Léo, berömd fransk kompositör, f. 1836, † i Paris d. 16 januari (se sid. 21).

Verhulst, Jean, förtjenstfull holländsk kompositör, f. 19 mars 1816 i Haag, † derst. 17 jan. Efter musikstudier i Haag och Köln kom han 1838 till Leipzig, der dröjde till 1842 och blef på Mendelssohns rekommendation dirigent för Euterpekonserterna. Han blef derpå hofmusikdirektör i Haag och var flere år orkesterdirigent i Amsterdam för »Maatschappij tot bevordering van toonkunst», sällskapet »Felix meritis» m. fl. samt »Diligentia» i Haag. Han har komponerat messor, Requiem för manskör, psalmer och andra kyrkliga verk, symfonier, uvertyrer, kammarmusikverk och solosånger m. m.

Anmälan,

Svensk Musiktidning, 11:te årgången, rekommenderar sig härmed i välvillig åtanke hos den musikaliska allmänheten. Så länge har ännu ingen Svensk Musiktidning tillkämpat sig existens, men det har ej heller kunnat ske utan uppföring af utgifvaren. Vi hoppas med detta år att större spridning af tidningen skall betrygga hennes fortvaro. Uppoffringen för prenumeranten är ringa. För endast 5 kronor erhålles under året populär lektyr i musikaliska ämnen, biografier med porträtter af in- och utländska konstnärer, Musikbilagor af god och lätt utförbar, sång- och pianomusik, (omkring 14 sidor eller mera, beroende af prenumerationen). Utom större artiklar innehåller tidningen redogörelser för musikpressen, följetonger, notiser m. m., och goda litterära krafter kunna för tidningen påräknas. Tidningen lämpar sig för hvarje musikaliskt hem, som genom densamma kan följa med händelserna inom musikverlden, särskildt vår egen. Svensk Musiktidning utkommer 2 gånger i månaden (utom Juli—Aug.). Endast helårsprenumeranter erhålla musikbilagan. Å tidningen prenumereras å byrån Olofsgatan 1 (Hötorget 6), derifrån tidningen hemsändes, i bok- och musikhandeln, å tidningskontoren. **För landsorten bäst å posten.**

Ödmjukligen
Redaktionen.

Pianomagasinet.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och Orglar från in- och utländska utmärkta fabriker till de billigaste priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte.

OBS. Ständigt lager af Flyglar från Blüthner och Pianinos från G. Schwechters berömda fabriker.

Gust. Petterson & Komp.

43 Regeringsgatan 43.

Flyglar, Tafflar och Pianinos från J. G. Malmström.

Gösta Geijer

undervisar i **harmoni**, mottager kompositioner till granskning och inöfvar sånger.

Olofsgatan 13, 1 tr. upp.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris.

Olofsgatan 1 (Hötorget 6), 1 tr. upp öfver gården. Mottagning kl. 1/2 9—1/2 10 och 2—3.

Frans J. Huss.

FRITZ ARLBERG.

Sånglärare.

Karlaplan 8, 1 tr. upp.

Obs! Ändrad adress. Obs!

Oscar Lejdström,

Sånglärare.

Mäster-Samuelsgatan 35.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu å 2 kronor hos P. Herzog, Malm-skilnadsgatan 54.

INNEHÅLL: Sigrid Wolf (med porträtt). — Om Sång och Sångkonst. — Gades Ossian-Uvertyr. — Komponisten och förläggaren. — Musikbref från England. — Napoleon I som konstnären. — † Léo Delibes. — Från scenen och konsertsalen. — Från In- och utlandet. — Dödsfall. — Annonser.